

La humanitat

Any II : Núm. 233
 Barcelona, dimarts, 9 d'agost de 1933

Redacció i Administració: Ronda Sant Pere, 11, pral. : Telèfons 24646 i 24647
 Impremta: Muntaner, 49 :-: Telèfon, 31518

Fundador: LLUIS COMPANYS

UNES PARAULES DE PERE COMES

Les possibilitats de l'ensenyament a Catalunya, després de l'aprovació de l'article setè de l'Estatut de Catalunya

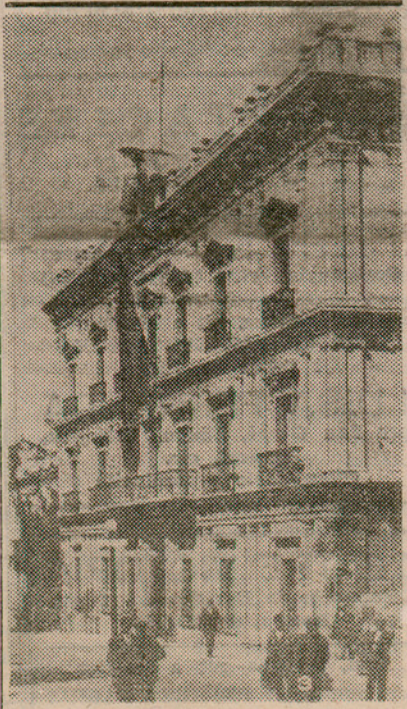
El tinent d'alcalde, president de la Comissió Municipal de Cultura, senyor Pere Comes, ha fet, respecte al tema que encapçala aquestes ratlles, les següents manifestacions:

"L'article que fa referència a l'ensenyament no pot satisfer l'esperit dels catalans que esperàvem de les Corts Constituent espanyoles una comprensió molt més completa del que significa per a nosaltres la veritable ànima de Catalunya. Hem pogut observar amb dolor que l'Estatut en aquest aspecte ni tan sols satisfà el criteri d'aquells bons amics nostres que, com el president de la Comissió d'Estatuts, Lu's Bello, i del mateix cap del Govern espanyol, senyor Azaña, esperaven que fóra reconeguda a Catalunya la plena sobirania en matèria d'ensenyament. Subscriu per no estendre'm en consideracions més àmplies totes les paraules pronunciades al Parlament pels diputats de la nostra minoria, sobretot les de l'amic i germà Gassol, en un dels dies en què fou debatut l'article setè. Confio en el futur i tinc la certitud que els representants dels diferents pobles que constitueixen l'Estat espanyol arribaran a capir la necessitat absoluta que siguin ampliadament les atribucions de la Generalitat fins a assolir completament el nostre fervent desig que el règim d'educació pública ens sigui atorgat íntegrament. Els homes que per voluntat de la democràcia catalana marquem el guiatge de la cultura de la nostra terra tenim demostrat a bastament el nostre respecte per aquells habitants no catalans, de llengua distinta de la nostra. A les institucions i establiments del Patronat Escolar de Barcelona s'eduquen els infants amb llengua materna, segons les manifestacions de llurs pares en inscriure'ls a les oficines municipals. Però en justa correspondència sempre significaria un greuge per a Catalunya tota coacció que pogués impedir-nos de donar als deixebles d'idioma català altra cultura que no fos la pròpia, per ésser això una reivindicació sagrada i una elemental llei pedagògica.

La meua impressió, malgrat tot, no és pessimista, perquè seguint la trajectòria que ens hem imposat tots els companys que constituïm la Comissió de Cultura, em permet prometre al país que als establiments d'ensenyament municipal seran respectades i guardades fervorosament les bases es-

sencials a què abans ens hem referit, i, per tant, podem executar el pensament i la voluntat de tots els catalans de donar als futurs ciutadans la instrucció primària dintre de les normes elementals que Catalunya reclama. Crec que fer-ho d'altra manera no sols no significaria un manament a la confiança dipositada pel poble, sinó una marxa enrera en la legislació vigent de la República, la qual ens permet i preceptua l'ús del català a l'Escola pública.

El meu parer respecte de l'ensenyament primeri no canvia en quant fa referència als Instituts de Segona Ensenyança ni a la Universitat. L'Estat autònom necessita i tindrà una Universitat única on es faci plenament cultura catalana, sense desconèixer la importància que té per a tots el conreu de la llengua espanyola, amb la qual convivim i haurem de conviure en l'esdevenir, així com amb les altres cultures que constitueixen una base sòlida de civilització."

EL CONFLICTE ENTRE BOLÍVIA I PARAGUAI. --- El palau presidencial de La Paz (Bolívia)

DESARME!!

LES MANIOBRES DE L'ESQUADRA AERIA ITALIANA

Tenen per objectiu conèixer quina és la capacitat ofensiva d'aquestes forces

Roma. — L'objecte principal que persegueixen els Estats Majors de l'Aeronàutica i la Marina italiana en les maniobres aeronàutiques consisteix, en el que a l'arma de l'aire es refereix, en establir quina és la capacitat ofensiva d'aquesta darrera en les accions contra les forces navals i contra els combois escoltats per elles.

Fins ara, les maniobres d'aquesta classe s'havien desenrotllat sempre sobre mànegues d'aigua relativament limitades i en localitats perfectament definides. En el cas present la zona de les maniobres està representada per la Mediterrània central i compresa entre les colònies italianes de l'Àfrica del Nord i les costes de Sicília i Calàbria. Té, doncs, una amplitud de diversos centenars de quilòmetres.

Es tracta, per conseqüència, de desenrotllar al màxim les capacitats exploradores de les unitats aèries i les capacitats ofensives i d'orientació de les formacions de l'esquadra aèria, que en tot moment haurà d'estar disposada a desencadenar un atac sobre un lloc qualsevol de la mar, encara que sigui a centenars de quilòmetres de la costa. És la primera vegada que contingents de bombarders, terrestres o marítims, sense distinció de sistema, realitzaran aquesta classe de suposades tàctiques.

Es va assistir, doncs, a accions d'exploració en un radi enorme, de dia i de nit, sobre mànegues d'aigua de més de mil quilòmetres, i a accions ofensives contra vaixells de guerra i combois, sigui per mitjà de llançament de bombes des d'altàries diverses, o per mitjà de torpediners d'hidroavió, metralladores i petites bombes en sèrie.

Entre les forces aèries figura el "D. O. X. III", una de les unitats gegantines que Itàlia acaba d'adquirir.

Les maniobres acabaran per una acció final en la qual seran emprades totes les forces navals i aèries. Finalment, se celebrarà una gran revista en aigües de Tarento.

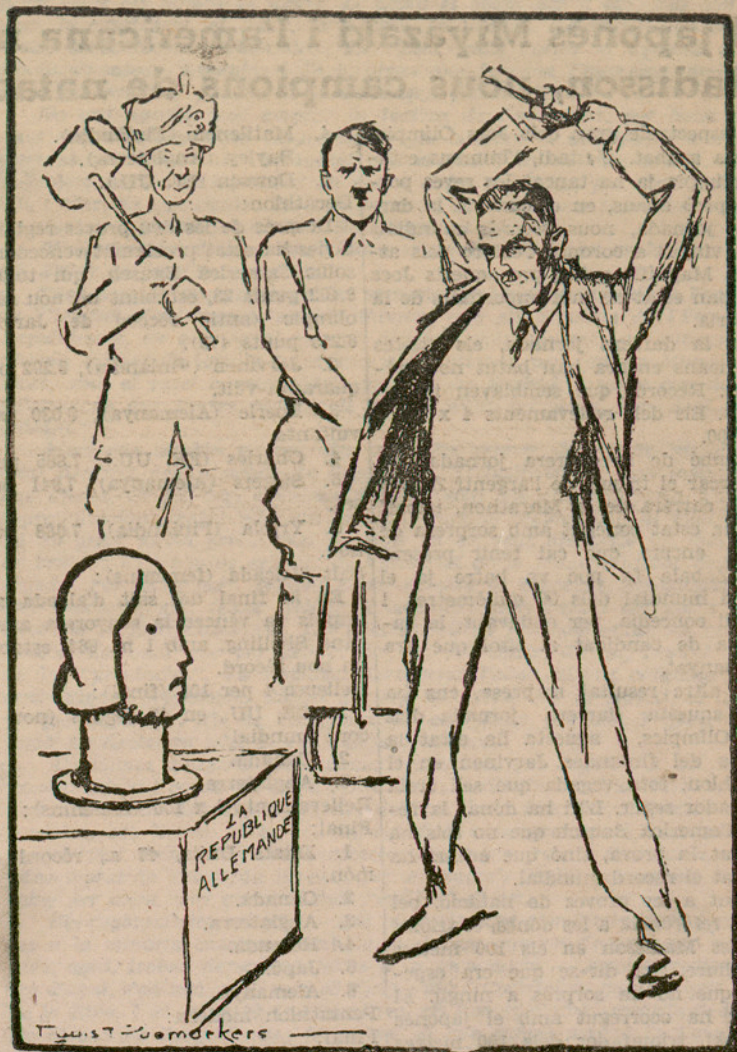
El senyor Mussolini assistirà a part de les maniobres a bord de l'"Aurora", acompanyat del ministre de Marina, almirall Svirani. La gran revista de les esquadres reunides serà el dia 14, a les deu del matí, a presència del rei Victor Manuel.

UNA FANTASIA

¿Sánchez Román, futur cap del Govern?

El corresposnal a Madrid del "Diario de Barcelona", amb aquella "equanimitat" que el caracteritza, publica avui la següent fantasia:

"Las manifestaciones hechas estos días por determinados periódicos madrileños que reflejan el sentir de fuerzas republicanas importantes, sino por el número, a virtud de su significación especialísima, han levantado en las tertulias de los círculos, cafés y mentideros rumores y cábalas, todos ellos inspirados en la casi seguridad de hallarse a la vista un cambio en la trayectoria que sigue la República. Mencionóse por quienes presumen de mejor enterados la probabilidad de que los socialistas salgan del ministerio para estar en franquía, antes de que en octubre se verifique el Congreso Nacional del partido, y la formación de un gabinete de concentración republicana, cuya dirección se adjudica el señor Sánchez Román, el cual contaría con el Sr. Azaña desde luego, los radicales y radicales socialistas, presidiendo la Asamblea Constituyente en el período que comenzaría el 2 de octubre por ministerio de la Constitución, señor Lerroux. Aunque la novedad seduce a algunos, no creen lo más cosa sencilla eliminar del poder, por las buenas, al grupo socialista."

LA REPUBLICA ALEMANIA EN PERILLO

(Dibuix de Tsai-Boemakers)

PER A FER-SE RIC

Els vestits usats poden ésser la base d'una fortuna

Des de fa algunes setmanes, els diaris de l'Europa Central publiquen uns anuncis invitant el públic a canviar els seus vestits vells per drap anglès de primera qualitat. El lector profà cerca inútilment l'explicació d'aquest enigma.

Un reporter del diari "Reggel", de Bratislava, ha parlat amb M. Lippos Tichin, un dels homes més curiosos del món, que resulta ésser l'autor dels dits atabaladors anuncis. M. Lippos Tichin és director general d'una poderosa empresa que radica a Londres i que en els seus grans magatzems col·lecciona tots els vestits vells i espellifats que li trameten els revenedors de Viena, Berlín, París, Budapest i altres capitals.

El rei dels vestits usats ha confiat al reporter la fórmula del seu comerç: L'estranya mercaderia pren el camí del Continent Negre on es venuda als habitants del mateix a preus fantàstics.

—La Companyia — ha dit el director de la mateixa — posseïx vaixelles especials que surten cap a les costes africanes carregats de roba vella. Posseïm a l'Àfrica, Agències centrals, les quals reparteixen el treball entre nombrosos agents regionals. Aquests arriben fins als llogarrets negres més amagats.

No cal creure — segueix M. Lippos Tichin — que per al negre africà el vestit correspongui a una necessitat física. Si cobreix la seva nuesa, és únicament per vanitat, per imitar els blancs. Quant més tacat i fet malbé és un vestit més respecte li fa. Gaudeixen de la seva preferència les levites i els vestits de nit. En l'únic que fracassa la nostra tasca persuasiva és en el referent a les sabates. Els negres no poden acostumar-s'hi i tot el més, alguna dama de l'"aristocràcia" indígena, es queda, de tant en tant, un parell de sabates de taló alt.

—I ho paguen a bon preu? — preguntà el reporter.

—Aquest comerç es basa en el canvi, doncs el negre, en general, no posseeix moneda. A manca d'aquesta té l'ivori, les pells de cocodrils, les de feres, i fins l'or i els diamants. Amb un xic de traça, el venedor pot entrar en possessió d'una veritable fortuna a canvi d'un impermeable vell. Per aquest sistema havem adquirit ja poc un gran nombre de "guerezas", pells d'una mena de simi, la cua del qual assoleix grosses xifres. A nosaltres, aquesta pell valuosíssima, ens va costar un casc de bomber. Abans, la ploma d'estruç tenia per a nosaltres un gran valor, però avui se'n troba a canvi de la més espellifada ermilla.

—Així, doncs, és fàcil fer-se una fortuna?

—Sí, per aquells els pulmons i cor sòlid dels quals s'adaptin fàcilment a la calor. No hi manquen els bons negocis. El qui instal·la un "carroussel" a la capital d'una tribu negra, en cinc anys podrà retirar-se dels afers amb tota tranquil·litat.

—Això sí els negres no se'l mengen abans.

—Això són fantasies respon el rei dels vestits vells —. El canibalisme ha passat a la història.

Heu-vos ací el camí per a fer-se ric que ha assenyalat a un reporter de Bratislava, M. Lippos Tichin, un dels homes més rics d'Europa.

ELS SUBDITS DE L'ALBANIANA

La policia ha detingut quaranta sis «nazis» i els ha clausurat tots els centres

Madrid, 9. — Els 46 detinguts en el Círcol Nacionalista passaren dels calabossos de la Direcció General de Seguretat a la presó, quedant a disposició del jutge que serà el que determini

la sort que han de seguir. La policia busca als altres membres de la Directiva del Círcol, alguns dels quals es troben fora de Madrid. Forma part d'aquesta directiva dues senyores i el senyor Menéndez no ha cregut convenient ordenar la detenció de les mencionades senyores.

S'ha acordat per la Direcció General de Seguretat la clausura de quants centres nacionalistes funcionin a Espanya. Des d'ahir estan tancats tots els de provincies com ho fou el de Madrid.

DECLARACIONS D'OSSORIO I GALLARDO A VALÈNCIA

Diu que l'esdevenidor d'Espanya és molt falaguer

València. — De passada cap a Madrid ha estat en aquesta capital el senyor Ossorio i Gallardo.

Ha dit que l'esdevenidor d'Espanya és molt falaguer.

Fa un any no hi havia Borsa i avui n'hi ha, no hi havia tranquil·litat i avui la tenim, tot eren vagues i avui no es planteja cap conflicte i treballa tot-hom.

Fa un any sortien d'Espanya molts capitals i avui torna a Espanya el diner exportat, la qual cosa demostra que hi ha confiança en el Govern i el país camina envers el seu progrés definitiu.

L'opinió està amb el Govern actual i solament els radicals i els agraris fan oposició.

No pot consentir-se que continuï el sistema de canvi de Govern i de Corts cada quatre dies.

Les actuals Corts són necessàries, pel que fan i pel que representen.

Si canviem de Govern tornarem al d'abans, puix els pertorbadors quan veïssin que venien altres homes al Poder tornarien a l'oportunitat per a fer caure els nous.

Ara no ho fan perquè estan convençuts que amb el senyor Azaña no es juga.

EL LLEO BRITANIC
 Un sócol que frontolla